Ն՝ 936 — 1880 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 27 ՇՈՒՐԱՔ ԷՐԹԷՍԻ — ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՍԷՆԷ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖՐԷԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՅԷ ՎԷ ՍԱՒՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԵԷՎՄԻ ԶԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԱՊՕՆԷ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ
Մէճիտիյէ 20 ղրուշտան
ՍԹԱՄՊՈԼ ԻԶԻՒՆ
Պիր սէնէլիք . . . 200 ղ.
Ալթը այլըգ . . . . 100 »
Իւչ այլըգ . . . . 55 »
ՎԻԼԱՅԷԹ ԻԶԻՒՆ
Բոլթա իլէ իրսալ օլունճագլար իչիւն
Պիր սէնէլիք . . . 230 ղ.
Ալթը այլըգ . . . . 120 »
Իւչ այլըգ . . . . 60 »
Մէճիտիյէ 1 ղրուշ

ԻԼԱՆԱԹ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ
Պէհէր սաթրը իչիւն
1 վէ 2 վէ 3 իւնճի սահիֆէ 5 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 2 »
ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումուրու սարրաֆիյէյէ այիտ.
2 յէ 3ի ճնչու սահիֆէլէրէ 6 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 4 »
Ձիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր:
Մէվատտը նաֆիյա տայիր պէնամէր մէճմանէն գապուլ օլունճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ, իատէ օլունմայանագ:
Մէճիտիյէ 1 ղրուշ

Իտարէխանէսի վէ մաթպասասը, Սթամպօլոյ Պապը Ալի ճատտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սոգաղը քէօշէսինտէ նումէրօ 8 տէ տիր: — Ղազէթանրն ումուրու իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեֆիֆէյի մէվատտ հագգընտա, Միւտիրի զազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունճաղը կիպի, քեֆիֆէյի մէքեաթիպին տախի անրն նամրնա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր:

ԱՍԻԹԱՆԻ 27 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

ՀԱՅԸ ՀԱԶԸՐ

Պու բօսթա իլէ էվրօբատան կելէն կազէթալարտա խայլի էհէմմիյէթլի վէ չայանը միւթալէա թէլէկրաֆ վէ հավատիսլէր պուլունտուղունտան, պունլարրն պիր գրամընը տիւնքի նիւսխէմիզէ տէրճ իլէտիկիմիզ կիպի, մա պագբսը տա պու կիւնքի նիւսխէմիզէ տէրճ օլունմուշ տրը։ Պինաէն ալէյհ եէրիմիզին միւսաատէսի օլմատրընտան, պու կիւն իչիւն Հալբ Հաղբ պէնտիմիզտէն սարֆը նազար օլունմուշ տրը։

ԿԻՒՆԼԻԻԲ ՀԱՎԱՏԻՍ

Լօնտրատա 30 սեպտ. թարիխնտէ ագտ օլունանմէճիսը վիւքէլա հագգընտա թէլէգրաֆ կազէթասը ամիսնտէ մալիւմաթը վէրիյօր.

«Զօրտ Կրանվիլ արգատաշլարրը նա պէյան իմմիշ տիր քի, տէվլէթլէր՝ Բրիգա բաշանրն սոն պէյանը վէ Պապը Ալինին նօթասը իլէրինէ հասը։ օյան եէնի պիր հայէ գարշը նէ նիյէթլէրի օլտուղունա տաիր վագը օյան սիվալա ճէվապէն, ինկիլթէրրա խարճիյէ նէզարէթինէ՝ իթթիֆագը ումմինին պագասը վէ Պէրլին ահտնամէսինին թէմամի իճրասը հագգընտա թէէմինաթը գավիյէ վիրմիշլէր տիր։

«Մէճլիսը վիւքէլա պու հալի ուզատը ուզատրյա մուայէնէ վէ թահգիգ իմմիշ վէ էսասէն տէվլէթը Օսմանիյէյէ գարշը ֆիրիլյաթը վէ չէտտա պիր հարեքէթ իթթիխազը ֆիքրինտէ պուլունմուշ տրը։

«Նիւմայիշի պահրիյէ էօն այագ օյան ինկիլթէրրա պուլունտրընտան, պու եէնի հալտէ տախի եարընը Ցուլչինօ մէսէլէսինտէ տէյիլ պէյքի Պէրլին ահտնամէսինին թէմամը յա իճրասը իլէ, Գարատաղ վէ Եունան վէ Էրմէնիսթան ըսլահաթը մէսէլէլէրինտէ եէնի պիր իթթիֆագա էսաս օյաճագ պիր թարիգի թէքլիֆ իմմէք վազիֆէսինին տախի ինկիլթէրրայա այիտ օլտուղու թէգարրուր իթմիշ տիր։

«Պունունլա պէրապէր Պապը Ալի հոկտեմբերին 3ինտէն էվվէլ իչ մէսէլէ հագգընտա եէնի պիր սուբէթը հալլ ու թէսվիյէ թէքլիֆ իտէճէկինի պէեան իթթիֆի իչիւն, ինկիլթէրրա իտէճէի թէքլիֆաթը թէէխիր իմմիշ տիր։

«Ինկիլթէրրա միճէրրէտ էվրօբանրն սուլհը ումումիսինի մուհաֆազա իչիւն Պէրլին ահտնամէսինին տէվլէթը Օսմանիյէ թարաֆընտան թէմամի իճրասընա չալրշմայա գարարը գաթի վիրմիշ կիպի կէօրիւնիյօր։ Բէնչէնպիհ կիւնիւ ագտ օլունան մէճլիստուէլը սարէրնին պէօյլէ պիր հարէքէթը չէտտիտէյէ իչթիրաքտան իմմինա իթմէյէրինի տախի նազարը միւթալայա ալմըշ տրը։ Պու թագտիրտէ ինկիլթէրրա վագբիսրզ օլաճաղը շիւպհէսիզ օյան պիր գարարտա պուլունմամըշ իսէ տէ, օ թագտիրտէ տախի ինկիլթէրրանրն եարընրզ օլարագ հարեքէթ իթմէսինի կէօզէ ալմըշ տրը։

«Պապը Ալինին բազար իրթէսինէ գատար վիրէճէյինի վատ իթտիի թէրթիպ տէվլէթլէր թարաֆընտան գապուլ օլունմազ իսէ, ինհիմալարը քի, ինկիլթէրրա՝ տէվլէթլէրէ պիր իւլթիմաթամ վերմէյէրինի վէ պու իւլթիմաթամա մուտտանմալարընը ատալար տէնիզինէ գատար իլէրլէթմէքլէ թագվիյէ եյլէմէյէրինի թէքլիֆ իտէճէք տիր։»

(Մնամաղ)

Կրավօզատան ալաֆրանկա հոկտ. 3 թարիխիյէ աթիտէքի թէլէկրաֆ եազրըմըշ տրը։

«Ցիւնքի կիւն Ռուսիանրն Սէրլանա վէ ինկիլթէրրանրն թէռէբ նամ զրրհլրլարը՝ Գաթարօ քէօրֆէզինտէ վագը թէօտօ լիմանընա միւթէվէճիհէն հարեքէթ իթմիշլէր տիր։ Պու կիւն տախի Աէ։ռանդրա վէ Գանան նաման ինկիլիզ սեֆիհնէլէրի մահալը մէգքիւրէ կիլմէք իւզրէ իսթիմ ալտըգլարը կիպի, Ալէման վէ Աւսթրիա սեֆիհնէլէրի իլէ Իւլէթ նամ ավիզօ վաքօրու տախի ամիրալ Սէյմուրը ինկիլիզ պանտերասընը ատարագ եարընը կիտէճէքլէր տիր։ Ամիրալ Սէյմուր պու ագշամ եէնի թաքիմաթա մունթազէր տիր։

«Ամ։ Հավնրն պէեանրնա կէօրէ, թէօտօ լիմանընին տոնանմաեա մէրքէգ ինթիխապ օլունմասը՝ օրասը սեֆիհնէլէրէ էյի պիր մէվգի օլտուղունա մէպնի օլմայըգ, բօլիթիգա էսպապրնա մէպնի մահալը մէգքիւր մէվգէֆ իթթիխազ օլունմուշ տրը։»

— = —

Պէրլին 1 հոկտ. — Կազէթ պը Լ։ Գրս։ նամ կազէթա՝ Պապը Ալինին իմբէրաթօր Կկյեօմա միւրաճաաթ իթտիկինէ, վէ Ցուլչինօնրն թէսլիմի խուսուսընտաքի չէրահիթին տէվլէթլէր թարաֆընտան գապուլի իչիւն անլէր նէզտինտէ իմբէրաթօրը միւշարիլէյինին թէվասսութընը թալեպ էյլէտիկինէ տայիր օյան հավատիսի թատիգ իտրյօր։

Իմբէրաթօր ճէվապէն պէյան իթմիշտիր քի, Պապը Ալինին պուլունտրը միւշքիլաթը պիլմէզ տէյիլ, լաքին մատտէ Պէրլին ահտնամէսինին իճրասընտա օլտուղը հիհէթլէ, քէնտիսինտէն թալեպ օլունան թէվասսութէ կիրիչէմէզ։ Մամաֆիհի էկէր տիվլէր սայիրէ Պապը Ալինին արզուսընը գապալ իտէրլէր իսէ, քէնտիսի տախի (իմբէրաթօր Կկյեօմ) ումմանը բէյնին գապալ իթմէյէ միւսաբէաթ իտէճէք տիր։

«Պէր ինտէն Ոնանդրա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ամէնիա, Աւսթրիա վէ Ֆրանսա՝ հէր նէ գատար քէնտի թարաֆլարընտան Ցուլչինօտա զարայա բէքտէ ասքէրչէգարմագ նէյլէմինտէ կէօրիւնմէյօրլար իսէ տէ, ինկիլթէրրա վէ Ռուսիայը տա պու նէյթին իճրասընտան մէն իթմէյէ հիչ պիր մագսէտ կէօսթէրմէյօրլար։

— = —

Ցիւնքի Լ։ Թ։-ից կազէթասընրն Էվրօբա կազէթալարընտան նագլէն տէրճ իթտիկի պիր թէլէկրաֆտա աթիտէքի ֆգրա օգունմուշ տրը։

«Մ։ Կլատսթօն՝ մատտէթէն թագվիյ բօյիթիգասընտա իսրար իտէրէք, Զանագ գալէսինտէ պիր նիւմայիշի պահրի թասավվուրընը պէյան իթմիշ իմիշ։ Էկէր Էվրօբա իթթիֆագը գավի վէ պագը գալաճագ օլուր իսէ, Պապը Ալինին պու սուբէթլէ իպրազը մուվաֆագաթ իտէճէյինէ Մ։ Կլատսթօն գանի օլմուշ իմիշ։»

— = —

Լօնտրա 1 հոկտ.—Ոնանդրա՝ Պէրլինտէն մէվրուտ աթիտէքի թէլէկրաֆը նէյը իտիյօր։

«Էկէր Ինկիլթէրրա իլէ Ռուսիա այրըճա Թուրքիա ալէյհինտէ պիր մուամէլէի ասքէրիյէ գարար վէրիրլէր իսէ, տիկէր տէվլէթլէր պիթարաֆ տուրաճագլար տրը։ Մա մաֆիհի էկէր գարաեա Ինկիլիզ վէ Ռուս ասքէրի չէգարլըր իսէ, Աւսթրիա ասքէրի տէ եէնի Բազար իւզրինէ տօղրու իլերլեէճէքտիր։»

— = —

Մոնդրա կազէթասը պիր պէնամը մախսուս նէյր իտէրէք տիյօր քի, պու սրրատա Ինկիլիզ հիւքիւմէթինին մագսէտի ասը՝ իթթիֆագը պագասը իչիւն տուէր սարբէ իւզրինէ պիր թագեիգ իճրա իթմէքտէն իպարէթ տիր։ պունտան դաթի նազար հիւքիւմէթը միւշարիլէյհա՝ տէվլէթլէրին միւթէֆիգ իւլ րէյ օլտուգլարընտան մատտա, իյմալը թագտիրտէ, միւթէֆիգ իւլամէյ օլաճագլարընը տա Պապը Ալիյէ անլաթմագ նէյլէթինտէ տիր։

— = —

Լօնտրա 3 հոկտ.—156 թարբիլ վէ 8 թարբիլ վաբօրը Գրֆիույա սէվգ օլունմուշ տրը։

— = —

Խապէր վէրիլտիյինէ կէօրէ, Գալաստան Շիրայա 190 կէսնիլլիւ վիրուտ իմմիշ տիր։ Էբբիտէն տախի Ամինայա տիկէր կէսնիլլիւէր վալ օլմուշ տրը։

— = —

Տէյլ Թէլէգրաֆին կրավօզա թարիգիյէ Ամթիվարիտէն ալտրը հավատիսէ կէօրէ՝ Զգօտրատաքի էճնէպի գօնսօլօսրը ասա մուխթարատա տէյիլ տիրլէր։ Բիզա բաշա անլէրին էճնիյէթի չանսիյէլէրի իչիւն քէֆիլ օլմուշ տրը։

— = —

Զէթինէտէն ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, Գարատաղլարը օրտուկհալարը՝ եաղմաղա պուշյան սոն պահար եաղմուրլարընտան զիյատէսիյէ բահնէտար օլմուշ իսէ տէ, ասքէրին սրհհէթը ումմումիյէսինէ չիմտիյէ գատար խալէլ կէլմէմէսի տիր։ մուախարբէն Էսթէր վէ Մէթիչօ թարիգինտէ վուգու պուլան պիր միւասէտմէտ Պոզ Բէթրովիչ Ամնավուտլարը օրատաքի օրտուկհալարընը պըրագտրդլարընը վէ խթիհքեամլարընը եաղմուրտան պօզուլտուղունու միւշահէտ իթմիշ տիր։ Պոյանա նէհրինին պօյունտա պուլունան Օսմանը մունթազամ ասքէրինին տախի պէօյէ պիր մուխթարատա պուլունտըղը անլաշըլը յօր։ Տրրինա իլէ Զէմ վէ Մօրանիա նէհրլէրի թաշմըշ տրը։ Շգօտրաշկէօլիհնին սուլարը գալգմըշ օլտուղունտան, եաղմուրլար տուրմամ իսէ, պէօյիք զիյանլար վուգուը մէլհուզ տրը։

— = —

Ֆրանսանրն մէճլիսի վիւքէլատ ալաֆրանկա հոկտ. 3տէ մէարիֆ տարէպտինտէ իճթիմա իթմիշ տիր։

Մէճլիստէ մէգքիւրտէ՝ մէսալիհի Շարգիյէտէն վէ Լօնտրատա ախիրէն ինիկատ իտէն մէճլիսի վիւքէլանրն նէթայիճի միւզաքէրատընտան պահս օլունմուշ տրը։

Քէզալիք Մ։ Պարթէլէմի Սենթիլէր թարաֆընտան մէճլիսի մէզքիւրէ թէլէկրաֆլար թագտիմ օլունմուշ տրը։

Մէճլիստէն սոնրա խարճիյէ նազրը՝ Ինկիլիզ սեֆիրի Լօրտ Լայընս թարաֆընտան ինկիլթէրրա հիւքիւմէթինին պիր նօթասընը ախզ իթմիշ տիր։ Պու նօթատա պէեան օլունտուղունա կէօրէ, ինկիլթէրրա տէվլէթի՝ Գարատաղ Եունան վէ Էրմէնիսթանա տայիր օլարագ Պէրլին ահտնամէսինտէ միւնտէրիճ ահքեամը իճրա իթտիրմէք իչիւն Պապը Ալի իւզերինէ բէք միւէսսիր պիր թագեիգ իճրասընը լապիւտ ատտ իտիյօր։

Պու մուհիմ թէքլիֆլէր իւզերինէ միւզաքէրէ իթմէք իչիւն մէզքիւր մէճլիսի վիւքէլա օ կիւնիւ էօյլէնտէն սոնրա եէնէ իճթիմայէ տավէթ օլունմուշ տրը։

Շարգ իշլերի իչիւն շիմտիլիք եէնի պիր գօնֆերանս լագըրտը։ սը էօգ տրը։ (Մնամաղ)

— = —

Ալաֆրանկա սեպտեմբերին 30 ընեը կիւնիւ իթալեա գրալընրն թահրը ըիյասէթինտէ գրալընրն իճթիմա իտէն մէճլիսը վիւքէլատա, Շարգ մէսէլէսինտէ իթալիանրն ինկիլթէրրա իլէ մութթահէրտէն հարեքէթինէ գարար վերիլմիշ պլտուղունը Գանէրվոնրի կազէթասը եազրեօր։

— = —

Աբնավուտլուգատան եազրլըզընա կէօրէ, մուգատտէմիրի էսէրի կէօրիւլմէմիշ օլտուղը հալտէ, էլեէվմ Ցուլչինօնրն էսկի իսթիհքեամաթը իւզերինէ Օսմանը սանճաղը քէշիտ օլունմուշ տրը։

— = —

Լօնտրատան հոկտ. 2 թարիխիյէ Բուլէրդէ Գօրնբոնտնը կազէթասընա աթիտէքի թէլէկրաֆ քէշիտ օլունմուշ տրը։

«Պապը Ալի Ցուլչինօյը տօղրուտան տօղրույա վէ տէվլէթլէրին իսթէտիկի մուամէլաթը ըէսմիյէ իլէ Գարատաղա թէրք իտէճէք օյուր իսէ, Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի նիւմայիշի պահրիտէն սարֆը նազար իտէճէքմիշ։ Ինկիլթէրրա՝ Պապը Ալինին պիճիւմէ թէքլիֆաթը սահիբսինի ըէտտ իտէճէքմիշ։

— = —

Միւշթերէք տօնանմատան վիէննայա միւրուտ իտէն սոն խապէրլէրէ կէօրէ, էսալէթլու արշիտիւք Էյթէն հազրէթլէրի՝ Բրոցցա նամ զրրհլրտա կէօնիւլիւ զապթի մագամընտա պուլունմայա, միւշթերէք ֆիլօլարը երքեանը հարպիյէլէրինէ պէօյիւք պիր զիյաֆէթ քէշիտ իթմիշ տիր։

— = —

Լիվրօբա կազէթալարընը պէեանրնա կէօրէ, Ամնավուտլուգատա վագի Գլէմենթի Գաթօլիք գապիլէսի բէիսի վէֆաթ իթմիշ օտտուղունտան, Ցուլչինօ ճիհէթինտէ պուլունան Գլէմենթիէր օրատան հարեքէթլէ մահալլերինէ ավտեթ իյլէմիշլէր տիր։

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Ցիւնքի կիւն տախի ճումատ սէլամըզընտան սոնրա, Եըլտրզ սէրայընտա հարպիյէ նազրը իլէ էրքեանը հարպիյէ բէհսի վէ սահիր մանսուպ վէ մաղուլ միւշիրան վէ ֆէրիգանտան պիր գօմիսիոնը մախսուսը ասքէրի ագտ օլունարագ, մէսաիլը միհիմմէի հազրբեեէ տաիր պազը միւզաքերաթտա պուլունմուշ տրը։

—Իմբէյ նամ ինկիլիզ վաբօրը՝ սահիպ՝ գօնթ Ցըլա-Ուար իլէ զէվճէսի վէ սըր Էյճէրընրն Ֆորթուրչի համիլ օլտուղու հալտէ, Զանագ գալէսինտէն միւրուր իթմիշ տիր։ Զէվճէը միւշարիլէյհիմ՝ Թիւրքիայա թէվէճճիհքեար օյտուգլարընտան, իճրաբ ըէնմը խօյամէտի իչիւն զաթը Շահանէ թարաֆընտան էվամիրի մախսուսէ վերիլտիկի կիպի, հագգլարընտա սուբէթը մախսուսէտ բէք զիյատէ ըիյաէթ իտիլմէսի իչիւն տիգգաթ օլունմասը թարաֆը էշրէֆը հազրէթը բաշտիշահիտէն Հօպարթ բաշա հազրէթլէրինէ թէնպիհ պույրուլմուշ տրը։

—Եագընտա ճէնօվատա իճթիմա իտէճէք օյան ճօղրաֆիա գօնկրէսինէ մէգթէպը Սուլթանի ճօղրաֆիա մուալլիմի Մ։ Սինվէ հիւքիւմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան մուրախխաս թային օլունմուշ տրը։

—Իրան Շահը հազրէթլէրինին ամուճաը Հիւսամ-իս-Սալթանա հազրէթլէրի՝ տիւնքի կիւն ըիֆգաթընա Միւնիֆ բաշա հազրէթլէրի վէ տամատը վէ մախտուտիրը վէ պիրատերզատէլէրի օյտուղու հալտէ, վալիտէ ճամիսինէ ազիմէթլէ սէյամըզգ ալայընտա հազրը պուլունտուգլարը կիպի, պատէհու արապալար իլէ Պաշ վէքիլ բաշա հազրէթլէրինին նիշան թաշընտա վագը գօնաընա ազիմէթլէ, բաշի միշարիէյհ հազրէթլէրինի ըէսմէն զիարէթ իթտիբտէն սոնրա, Սթամպօլ ճիհէթինէ կէլէրէք խարճիյէ նազրը Ասրմ բաշա հազրէթլէրինի տախի գօնաղընտա զիյարէթ իյլէմիշ, վէ օրատան Իրան սեֆարէթխանէսինէ ազիմէթլէ Սէֆիր Մօհսին խան հազրէթլէրի իլէ տախի միւլագաթ իթմիշ տիր։

—Հալեպ Նագիպ-իլ-Էշրաֆը Սէյտ Էպուլհէտի էֆէնտի հազրէթլէրի էվվէլքի կիւն հուզուրը Շահանէ յէ չըգմըշ վէ թարաֆը հազրէթը Բատիշահիտէն էօհտէսինէ Սթամպօլ բայսի վէ իքինճի բիւթպէտէն պիր գրթա Մէճիտի նիշանը իհսան պույրուլմուշ տրը։

—Ալաֆրանկա հոկտեմբեր 20 սինէ տօղրու սիֆերաի էճնէպիյէ Պողազ իչինտէն Պէյօղլունա նագլը խանէ իտէճէքլէր իմիշ։

—Բօսթա վէ թէլէկրաֆ նէզարէթի մուհասեպէ միւտիրի Եանգօ էֆէնտի Մագրիտիս մէմուրիյէթը մախսուսէ իլէ տիւնքի կիւն Բարիզէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

Էֆէնտիի մումիլէյհ՝ ալաֆրանկա հոկտեմբերին 15ինտէ Ֆրանսա բայիթախթընտա իճթիմա իտէճէք բօսթա գօնֆերանսընտա հիւքիւմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան մուրախխաս պուլունաճագ տրը։

Տիկէր պիր մալիւմաթա կէօրէ, Եանգօ էֆէնտի մէմուրիյէթը մէզքիւրէտէն մատտա Ֆրանսըզ ճիւմհուրիյէթի թէլէկրաֆ իսարէսի նէզտինտէ տէ պիր մէմուրիյէթը խուսուսիյէեի հայիզ տիր։

—Սիսամ պէյ, ի ալէյհինտէ պիր թագրմ նիւմայիշլէր էճրա օլունտուղու վէ ճէզիրէնին ասայիշինէ խալել կէլմէմէսի չարէլէրինէ թէչեպիւս իտիլտիյի միւսթախպէր տիր։ (Վէքթ)

—Թարապիատա Ֆրանսըզ սէֆարէթխանէսինին պաղէլէրինտէ կէլէճէք բազար էրթէսի կիւնիւ վուգու պուլաճագ պիր շէնլիք իչիւն Մ։ Թիսօ թարաֆընտան իւչ եիւզ զէվաթը միւթէպէրէ տավէթ օլունմուշ վէ Պէյօղլու միւթէպէրանը պու հավատիսէ բէք մէմնուն օլմուշլարը։

«1։ Վեհ։ Կաթողիկոսրն 14 սենէլիք ումուր ու մէսալիհի ումմիյէսի վէ թավը ու միշվարը հագգընտա պիր հէեէթը մէպուսէ մարիֆէթիյէ մալիւմաթը մուֆասսալ ալմագ։

«2։ Թիւրքիա Էրմէնիլէրինին շիմտիքի հալինի վէ Միլլէթ Մէպուսան մէճլիսինին մէնֆիյաթընը վեհ։ Կաթողիկոսա արզ իթմէք։»

Պու թէքլիֆ տախի էքսէրիյէթը արա իրէ Նախարքնութիւն Դիւանընա իհալէ օլունմուշ տրը։

Պատէհու Բաթրիգ Ամեն. Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրինէ թագտիմ օլունաճագ թէշէքքիւրնամէ (Ուղրձ) լայէհասը թահրը թէշէքքիւրէ ալընարագ, պունա իթիրազաթ վուգու պուլմուշ, վէ պաշգա պիր լայէհա գալէմէ ալմագ իչիւն խուսուսի պիր գօմիսիոն թէշքիլի գարարլաշտըրըլմըշ տրը։

Պու գօմիսիոնա աթիտէքի զէվաթ ազա թային օլունմուշլար տրը։

Ստեփան բաշա Արսլանեան
Ստեփան էֆ. Փափազեան
Լոզոֆէթ » Պալեօզեան
Ռէթէոս » Պերպէրեան

Քէզալիք Երուսաղէմ մէսէլէսինէ տայիր օյան էվրագը, մէսէլա բարօրթօ վէ նիզամնամէյի Բաթրիգ Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրինտէն թալեպ իթմէյէ, վէ պու մէսէլէյի ճէտվէլը մէսաիլէ կէչիրմէյէ գարար վերիլմիշ տիր։

Երինէ խաֆի օյմագ իւզրէ մէճլիս սէքիզ կիւնտէն իճթիմա իտէճէքտիր։

— = —

Եարընքի բազար կիւնիւ Գալաթատա կեդրոնական վարժարանտա սաաթ 6տա Ասիական ընկերութիւնրն մէճլիսի ումումիսի իճթիմա իտէրէք, պիրինճի ատենապետին իսթիֆասը իլէ Գործ։ ժողովուն միհիմմ պիր թէքլիֆի մէսէլէլէրի թահրը միւզաքէրէեէ ալընաճագ տրը։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՄԻԼԼԷԹ ՄԷՊՈՒՍԱՆ ՄԷՃԼԻՍԻ

Մէճլիսի մէզքիւր տիւնքի կիւն Գալաթատա Գեր. Սիմոն Արքեպիսկոպոսրն թահրը ըիյասէթինտէ վէ Եուսուֆեան Տիգրան էֆէնտինին մուվազգաթ ատենապետիկիյէ սուբէթը խաֆիյէտէ (դանիսկ) իճթիմա իթմիշ, վէ պարզըմըզ մալիւմաթը մէվսուզգեեէ կէօրէ պէրվէճճի աթի միւզաքէրէ ճէրէեան իյլէմիշ տիր։

Մէպուսանտան Գեր. Վահան վարդապետ, վէ Մկրտիչ Եսայեան, Աւետիս գօյլեան, Պողոս Պառնասեան վէ Յովհաննէս Պոյաճեան էֆէնտիլէրին իսթիֆալարը գապուլ օլունմուշ տրը։

Ունճեան Աբիկ էֆէնտի՝ գահթզէտկեան իանէ գօմիսիօնընտա ազա պուլունտրը հասէպիյէ, գօմիսիօնը մէզքիւրը իշլերի պիթինճէյէ գատար մէճլիսէ կէլէմէյէճէկինի թահրիրէն պէյան իթմիշ օյմազա, էֆէնտիի մումիլէյհին մէճլիսէն դայպուպէթի մէշրու ատտ օլունմուշ տրը։

Կրոն. վէ Քաղ. ժողովարընն

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖՐԷԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՅԷ ՎԷ ՍԱՒՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԵԷՎՄԻ ԶԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԱՊՕՆԷ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ
Մէճիտիյէ 20 ղրուշտան
ՍԹԱՄՊՈԼ ԻԶԻՒՆ
Պիր սէնէլիք . . . 200 ղ.
Ալթը այլըգ . . . . 100 »
Իւչ այլըգ . . . . 55 »
ՎԻԼԱՅԷԹ ԻԶԻՒՆ
Բոլթա իլէ իրսալ օլունճագլար իչիւն
Պիր սէնէլիք . . . 230 ղ.
Ալթը այլըգ . . . . 120 »
Իւչ այլըգ . . . . 60 »
Մէճիտիյէ 1 ղրուշ

ԻԼԱՆԱԹ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ
Պէհէր սաթրը իչիւն
1 վէ 2 վէ 3 իւնճի սահիֆէ 5 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 2 »
ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումուրու սարրաֆիյէյէ այիտ.
2 յէ 3ի ճնչու սահիֆէլէրէ 6 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 4 »
Ձիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր:
Մէվատտը նաֆիյա տայիր պէնամէր մէճմանէն գապուլ օլունճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ, իատէ օլունմայանագ:
Մէճիտիյէ 1 ղրուշ

Իտարէխանէսի վէ մաթպասասը, Սթամպօլոյ Պապը Ալի ճատտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սոգաղը քէօշէսինտէ նումէրօ 8 տէ տիր: — Ղազէթանրն ումուրու իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեֆիֆէյի մէվատտ հագգընտա, Միւտիրի զազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունճաղը կիպի, քեֆիֆէյի մէքեաթիպին տախի անրն նամրնա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր:

ԻՍԹԻԳՐԱՁ ՎԻ ՖԱՒԻԶ

—

Կէչէն կիւնքի պէնաը մախսուսումուզտա իսթիգրաղըն մաղարբաթլարընը վէ տէվլէթին ահվալը մալիյէսինի պու տէրէճէի վէխամէթէ կէթիրէն իսթիգրաղլար օլսուղունու պէյան իթմիշ վէ պու պապատ սէոյլէմէք իսթէտիյիմիզ պիր գաչ սէօզիւ տիկէր պիր պէնաը մախսուսա թաալիգ իթմիշ իտիք։ Պու վաղը իճրա իտիյօրուզ։

Տէվլէթին ահվալը մալիյէսի իքի ճիհէթճէ էհէմմիյէթը ֆէվգէլատէյի հալիզ տիր։

Էվվէլա, վարիտաթըն բէք աղ օլմասը իլէ մէսարիֆին կիւնտէն կիւնէ արթմագտա օլմասը վէ խուսուսի իլէ մաթլուպ օլան ըսլահաթ իճրասընին բէք չօգ մէսարիֆէ միթէվագգը ֆ պուլունմասը սէրքեարտէ պուլունան զէվաթը չաշըրթաճագ պիր հալտէ տիր։

Վագաա տէվլէթին իտարէսին տէ պուլունան մէմալիքին հէր թարաֆը պիր խաղինէի սէրվէթ տիմէք օլմաղլա, միւրատ օլունտուղու վագթի վարիտաթ չիմտիքի մըգտարընը իքի իւչ միսլինէ իպլաղ օլունմագ միւմքին իսէ տէ, «ագչէ ագչէտէն տօղար» տէտիքլէրի կիպի, չօգ վարիտաթ ալմագ իչիւն չօգ մէսարիֆ իթմէք իգթիզա իտէր։ Վէ սէմէրէսինի էքիլտիյի կիւն վէրէճէք հիչ պիր թօխում պուլունմատըղընտան, պիր չօգ վագթի սօնրա վարիտաթ ալմագ իւգրէ բէչինտէն մէսարիֆ իթմէյի կէօզէ ալմագ լազըմ կէլիր։

Պիր մէղէքէթի իմար իտուպ վարիտաթընը արթըրմագ, ատէթա պիր չիֆթլիք իմար իթմէք կիպի տիր։ Չիֆթլիք սահիպինին բարաը օլուր իսէ, խալի եէրլէրի աչըպ թարա հալինէ գէյարագ, հէնտէքլէր աչարագ։ սէտլէր չէքէրէք։ պաղլար սրմանլար եէթիչտիրէրէք օ չիֆթլիյի պիր գաչ գաթ վարիտաթ վէրէճէք պիր հալէ կէթիրէպիլիր։ Ֆագաթ բարաը օլուպ բէչինտէն սարֆ իթմէսի չարթ տըր։

Չիֆթլիյինտէն ալտըղընդն թէքմիրնի սարֆ իտուպ անճագ կէչինէպիլէն վէ թօխումուղու պիլէ կիւճ գուրթարան պիր չիֆթլիք սահիպի իսէ, էօյլէ իմարաթ վէ ամէլյաթա ագչէ սարֆ իտէմէճէյինտէն, վարիտաթը արթըրմայա հիչ պիր վագթի մուվաֆֆագ օլմազ։

Էվրօբատա պէօյլէ սահվալը էմլաք իչիւն իսթիգրաղ դարուլարը աչըգ օլուպ, միւթէտիլ պիր ֆաիզ իլէ իսթիգրաղ իտէրէք միւլքլէրինի իմար իտէրլէր, վէ կէօրտիքլէրի թէմէթթիւտէն հէմ ֆաիզի, հէմ թէտրիճի թէտրիճի բէսիւմմի կօտէյէրէք վարիտաթլարընը արթըրըրլար։

Էշխաս իչիւն օլտուղու կիպի, Էվրօբատա տէվլէթլէր իչիւն տախի պէօյլէ իսթիգրաղլար դարուսու աչըգ տըր։ Հալ պու քի պիգտէ էշխաստան պօրճ ալանլարընը չօղու չիֆթլիքլէրինի բէհին պըրագարագ սէֆհահաթ իչիւն պօրճ ալտըգլարը կիպի, տէվլէթին տախի իսթիգրաղ իթտիյի էօյլէ պիր եօլա սարֆ իթտիյի կէօրիւլմիշ օլտուղունտան, էշխասա էմնիյէթ օլամատըղը կիպի, տէվլէթէ տախի էմնիյէթ օլունուպ ագչէ վէրիլմէեօր։

Տիմէք իսթէյօրուզքի, տէվլէթ պիր պէօյիւք մէպլաղ իսթիգրաղ իտէպիլմէ տէ, մէսէլա մատէնլէրին իրսլանճնա, օրմանլարըն ըսլահնա վէ սաիր պէօյլէ ուժուրը նաֆիյա սարֆ իտէպիլսէ, պիր գաչ սէնէ զարֆընտա վարիտաթընը չիմտիքի մըգտարընը պիր գաչ միսլինէ էյսալ իտէպիլիր։

Ընճագ էվվէլա օ իսթիգրաղընը տարը՝ միչքիլ տէյիլ ատէթա մուհալ տըր։ չինքի պունտան էվվէլ Էվրօբանընը հէր թարաֆը. նա մախսուս մէմուրլար կէօնտէրիլիպ օ գատար չալըշըրմըշ իքէն իսթիգրաղ ագտը միւմքին օլամատընը հալտէ, չիմտի Էվրօբանընն բօլիթիգասընտան ասլայը էմնիյէթ պիր տէրքէճէ տահա գալդըմըշ օլտուղունտան։ իսթիգրաղ ագտընը միւմքին օլապիլէճէյինի խաթըրա պիլէ կէթիրմէք ապէս տիր։

Սանիէն էօյլէ պիր իսթիգրաղընն ագտը միւմքին օլսա պիլէ, հիւնիւ իսթիմալի իլէ եալընըզ միւլքին իմարընա սարֆ օլունարաղ, պունտան էվվէլ քի իսթիգրաղլար սըրասընա կէչմէյէճէյինէ քիմ թէքֆիֆիւլ իտէպիլիր։

Խուսուսիյէթ քի տէվլէթ պէօյէ պիր իսթիգրաղ իտիւպ տէ պիր ագչէսինէ պիլէ իլիչմէեէրէք վէ իտարէտէ զարուրէթին տէվամընը իսթիյար իտէրէք, ալճաղը ագչէնին թէքմիրնի ումուրը նաֆիյա վէ մէսէլէին իմարաթնա սարֆ իթսէ պիլէ, պու իմարաթ վէ ըսլահաթըն իճրասընտա գուլլա նըլանճագ մէմուրիննին սուի իսթիմալաթընընն նաՀալ էօնիւ ալընապիլիր, վէ օ իմարաթ վէ իսլահաթը պիհագագըն իճրա իտէպիլէճէք մէմուրլար նէՀրէտէ պուլունապիլիր։

Իչթէ պու եօլտա սարֆ օլունանճագ ագչէնին տախի սէմէրէ վէրմէսի բէք մէչքիւք վէ չիւպհէլի օլտուղու հալտէ, պու ագչէ ֆայիզ՝նին մէսարիֆի մէվճուտէ՝ միւնզամմ օլանճաղը չիւպհէսիզ տիր։

Հալ պու քի տէվլէթը Օսմանիյէ քէնտի միւլքի իչինտէ էօյլէ քիւլլիյէթլի պիր մէպլաղ պուլամայըպ, Էւրօբատան իսթիգրաղա մէճպուր օլանճագ տըր։ Պունուն տա բէք չօգ մահզուրաթը վար տըր։ Էւրօբա պանքէրլէրի պիզէ վէրտիքլէրի տույունին կէրէք բէսիւլ մալինտէն վէ կէրէք ֆայիզինտէն բէք էմին օլամատըղլարը իչիւն, ֆահիշ ֆայիզլէր ալմատըգճա վէ այըշմըշ օլտուգլարը կիպի օն միլեօնըզ սէնէտէ գարշը՝ սէքիզ միլեօն վէրմէտիքճէ բաղի օլամայաճագլարընտան, իճրա օլունանճագ իմարաթ վէ ըսլահաթտան նէ գատար թէմէթթիւ հասըլ օլսա, եինէ իսթիգրաղ օլունանճագ ագչէնին ֆայիզլէլէ մէսարիֆի սայիրէսինտէն տուն գալըպ, իսթիճատէ եէրինէ մաղարբաթը մուճիպ օլանճագ վէ խաղինէեի պէյնուտէ եէրէ ֆայիզ թէէտիյէսի մէճպուրիյէթի ալթընտա պուլունտուրաճագ, եանի չիմտիքի միչքիլաթը պիր գաթ տահա արթըրաճագ տըր։

Իչթէ պու սէպէպլէրէ մէպնի, եանի էվվէլա տէվլէթը Օսմանիյէ սարի տէվլէթլէրին իթտիքլէրի եօլտա իսթիգրաղ իտէմէյէճէկինտէն, վէ սանիէն իթսէ պիլէ, օ ագչէյի լուզումու սուրէթտէ սարֆ իտէմէյէճէկինտէն, վէ եախսա սարֆընտան միսթէֆիտ օլամայանճաղընտան, պիզ կէչէն կիւնքի պէնաը մախսուսումզտա տախի պէյան իթտիկիմիզ կիպի, իսթիգրաղը տէվլէթը Օսմանիյէնին ահվալը մալիյէսի հագգընտա ասլա միւֆիտ ատտ իթմէյիպ, մուղիր ատտ իտիյօրուզ։

Իսթիգրաղ ագտըյլա միւլքին իմարը, վէ օ սայէտէ վարիտաթըն թէղեիտի իլէ, միւզայէգաի հաղրէտէն գուրթուլմագ միւմքին օլամատընը հալտ, մէսէլէ մալիյէ միչքիւլաթընընն էօնիւնա՞սընը ալընապիլիր։

Յէվլէթին չիմտիքի հալտէ սաղլամ վէ թահսիլի միւմքին օլան վարիտաթը մէսարիֆը ատիյէ վէ մուգանէնէսինէ պիլէ քիֆայէթ իտէմէմէքտէ, վէ իտարէճէ միչքիւլաթ չէքիլմէքտէ տիր։

Հալպու քի տիկէր թարաֆտան վարիտաթընը քեաֆֆէսի տույունը մէվճուտէնին ֆայիզինէ վէրիլէճէք օլա, օնա տախի քեաֆի օլմազ հէմ մէմնէքէթի իտարէ իթմէք, հէմ ֆայիզի վէրմէք իչիւն իսէ, չիմտիքի վարիտաթընը իւչ տէօրթ միսլինէ լիւզում վար տըր։

Պունտան պէօյլէ իսթիգրաղա իհթիեաճ կէօրիւլմէքլէ պէրապէր իսթիգրաղ իթմէմէնին եօլու պուլունապիլիր, վէ օլունանճագ իմարաթ վէ իսլահաթ տախի թէտրիճի թէտրիճի վէ իտարէճէ օլունանճագ թէսարրուֆաթլա, վէ հէր նէվֆէ տաքեարլըգլա իճրա օլունապիլիր տէեէլիմ։ լաքին պունտան էվվէլ ագտ իտիլմիշ օլան իսթիգրաղաթա նէ՞ եարարըզ։ օնլար ֆայիզ իսթէեօր։ հալպու քի վարիտաթըմըզընն թէքմիրի պիլէ օնլարընն թէմամըյլա թէէտիյէսինէ քեաֆի տէյիլ տիր։

Իշթէ պուրատա մալիյէ մէսէլէսի իտարէ վէ զարուրէթի սուրէթինտէն չրգըպ, պիր բօլիթիգա մէսէլէսի հիւքմիւնէ կէչիյօր։

Տույունաթ՝ տույունաթը տախիրէյէ օլմայըպ, խարիճտէն ալընմըշ օլտուղունտան, վէ օնլարընն ֆայիզինի պանքէրլէր իսթէմէյիպ, ատէթա Էվրօբա տէվլէթլէրի իսթէմէքտէ պուլունտուգլարընտան, պու ֆայիզլէր մէսէլէսի ատէթա պիր բօլիթիգա մէսէլէսի սուրէթինի ալմըշ տըր։

Պու «մէսէլէ՝ մէվճուտ օլան վէ աչըրմասը մէկհուզ պուլունան պիւթիւն բօլիթիգա մէսէլէլէրինտէն տահա աղըր վէ տահա միհիմմ տիր։ չինքի սաիր մէսէլէլէրին քեաֆֆէսինէ պիրէր սուրէթը թէսվիյէ պուլունապիլտիյի հալտէ, պունա պիր սուրէթը թէսվիյէ պուլմագ միչքիճէ տիր։

Տէվլէթին պու կիւնքի վարիտաթը անճագ քէնտի իտարէսինէ քեաֆի օլմագտա, վէ պէլքի պունա տա քիֆայէթ իթմէմէքտէ օլտուղունտան, ֆահիշ պիր ագչէ վէրմէկէ միւգթէտիր տէյիլ տիր։ Հալ պու քի վէրմէյէ տէ մէճպուր տըր։

Պու ֆայիզլէր մէսէլէսի իսէ, Պապը Ալի իլէ գապինէթօլար պէյնինտէ մէվճուտ պիր մէսէլէ հիւքմիւնէ կէչմիշ օլտուղունտան, պունը ատէմը թէսվիյէսի վէ եա միչքիլաթա տիչար օլմասը տէվլէթէ բօլիթիգաճա պիր թագրմ մէսէլէլէր տախի չզգարապիլիր։

Պիր աղ ինսաֆ վէ հագգանիյէթլէ սէօյլեեէճէք, վէ իթալեա իլէ Օրանեայը մըգեաս իթթիհազ իտէճէք օլուր իսէք, տէվլէթը Օսմանիյէնին չիմտիքի ֆայիզի վէրմէմէկ հագգը օլտուղու ինքեար օլունմազ։

Տանիէր զաթէն պիր գաչ սէնէ բայարայ Էվրօբատա վէրիլէն ֆահիշլի պիր գաչ միսլինի ալընըգլարընտան, վէ տէվլէթ իսէ պիր գուվվէթ ճէպրիյէեէ թէատիֆ իտուպ, պէչ ալթը սէնէտէն պէրու հէման տայիմի սուրէթտէ զավիյլի հարպիյէի ադիմէտէ պուլունմագտա օլտուղու միւնասէպէթլէ, իտարէճէ քիւլլէն միսթէզարրուզ վէ խասարտտէ օլմուչ վէ մէմալիքինին էն մահսուլտար թարաֆլարընտան խայրընը ղայպ իտուպ, վարիտաթը նըսֆը մըգտարընա ինմիշ օլտուղունտան, իզհարը աճզ իտուպ, պիր միւտէթը մուայէնէ զարֆընտա ֆայիզ վէրէմէճէկինի իլան իթմէկէ հագգը տըր։

Մուհալ օլան պիր չէյին միւմքին օլմասը նա՞սըլ թալէպ օլունապիլիր։ Տէվլէթը Օսմանիյէնին ֆայիզլէրի վէրմէսի միւմքին օլամաճաճաղը անլաչըլտրգտան ասնրա, Էվրօբա գապինէթօլարընն Պապը Ալիյի ֆայիզլէրին թէէտիեէսինէ թաղեիգ իթմէսի պէյհուտէ տիր։

Վագաա տէվլէթին վարիտաթը վար տըր։ տէվլէթ իֆլաս իթմէեօր, լաքին օ վարիտաթ մէմլէքէթին իտարէսի իչիւն լազըմ, հէմ պունտան պէօյլէ իտարէյին տահա մունթազամ վէ տահա միւքէմմէլ օլմասը մաթլուպ օլտուղունտան, պու վարիտաթըն մէսարիֆէ քիֆայէթ իտէմէյէճէյինի վարիտաթընը իւչ տէօրթ միսլինէ լիւզում վար տըր։

Էյտաախի մէյտանտա տըր։ Էվրօբա թէպպասընտան օլան պիր գաչ պանքէրին մէնֆիիինի մուհաֆազա իչիւն, Պապը Ալիյի ըսլահաթ իճրասընտան վէ իտարէյին թանզիմինտէն՝ալը գօմամալը, վէ իտարէյին նօգսան օլմասընա բիզա կէօսթէրմէմէլի տիր։

Կէչէնլէրտէ չայի օլան պիր բիվեէթէ կէօրէ, Ալէմանեատան ճէլպ իլէ մալիյէ միսթէչարլըզընա թաեին պույրուլմուշ օլան զաթ՝ տէվլէթը Օսմանիյէնին ըսլահը չարէլէրինի տիչիւնտիյիսը սըրատա, օ չարէլէրին ճիւմլէսինէն օլմագ իւզրէ, տույունաթը Օսմանիյէ ֆաիզլէրինին օթուզ սէնէ միւտտէթլէ թաաթիլ օլունուպ վէրիլմէմէսինի միւնասիպ կէօրմիշ օլտուղընը ՄէՀՆԷԾԸ եազմըշ իտի։

Հալ պու քի պիգիմ արարզըմզը մալիւմաթը մէվսուգէի խուսուսիյէմիզէ նազարէն, ՄէՀՆԷԾԸՆ վէրտիկի պու հավատիսին ասլ ուէսասը եօգ տըր, վէ ասլը օլմատըզընա տա իսպաթ, Պապը Ալինին սօն նօթասընտա միւնտէրիճ մալիյէ ֆըգրասընտա տույունաթ վէ ֆայիզլէրին թէէտիյէսի իչիւն տէրմէյան օլունան թէտպիրը ճէտտիտ տիր։

Պապը Ալի ֆահիզլէրի վէրմէյէճէյինի տէրմիյան իթմէյիպ, անճագ պու մէսէլէյի բօլիթիգա մէսարիի սըրասընտան չզգարմագ իչիւն պու պապատ սէֆիրլէրին միւտահէլէսինի գապուլ իթմէյիպ, սէնէտտաթը Օսմանիյէ ասհապընն վէքիլլէրինի Սթամպօլա ճէլպ իլէ, քէնտիլէրինէ թէէմինաթ կէօսթէրէճէյինի պէյան իտէյօր։

Վագաա Պապը Ալինին թէէմինաթ օլարագ կէօսթէրէճէյի վարիտաթ՝տէվլէթճէ թահսիլի միւշքիլ իսէ տէ։ Էվրօբա պունլարընն չիւրիւք օլտուղունու իթիրաֆ իտէմէզ։ չինքի մէսէլա Պուլկարիստան վէ Շարգի Ռումէլի վէրկիլէրի՝լէ Գրպրրս վարիտաթը քէնտիլէրինին մուատտագը օլտուղունտան, պունլարը քէնտիլէրի չիւրիւք թէսմիյէ իտէմէյէճէքլէրի կիպի, բաթէնթա վէրկիսինի տախի Էվրօբա գապուլ իթմէմիշ իսէ տէ, Պապը Ալի հէր եէրտէ մէվճուտ օլան պու վէրկիյի թարհ իթտիյինի վէ պունտան պայգա ֆայիզ գարշըրգ կէօսթէրէճէք վարիտաթը օյմաղընը պէյան իլէ ըսրար իտէպիլիր։

Էվրօբա տէվլէթլէրի՝ հէմ ֆաիզ վէր, հէմ վէրկի ալմա, եախսա վէրկիյի եալընըզ ֆուգարա չիֆթճիլէրտէն ալըպ սէնին թօբրաղընտա միլեօնլար սահիպի օլան թիւճճար վէ էսնաֆտան վէրկի իսթէմէմ տէյէմէզլէր, հիչ օլմազ իսէ տէմէյէ հագգը տըր։

Էլհասըլ Պապը Ալինին ֆահիզլէր հագգընտաքի գարարընը թագտիր իտէնլէրտէնիզ

ՍՕՆ ԲՕՍԹԱ

Բարիզտէն եազըլարընա կէօրէ, Ատրիաթիգ տէնիզինտէ պուլունան Ֆրանսըզ ֆիլօսընն կէրի չաղրըլճաղընա տայիր չօյս պուան հավատիս թէհագգուգ իթմէմիշ տիր։ Ֆրանսա հիւքիւմէթի չիմտիյէ գատար իթթիհազ իթմիշ օլտուղու մէսէլէսը իհթիյաթիյէի պագի սագլամագա պէրապէր։ Էւրօբա իթթիֆագընտան այրըլմամայա գաթիէն դարար վէրմիշ տիր։

—=—

Պէրլին 29 սեպտ.

Նիւմայիչի պահրիտէն ֆէրագաթ օլունտուղու վէ պիր գօնֆէրանսըն իճթիմա իտէճէյի էճնէպի կաղէֆալարընտա ըիվայէթ օլունմուշ, վէ պու հալ, Էվրօբանընն վէ պիլ խասսա Ինկիլթէրրանընն բօլիթիգասը մաղլուպ օլմասընա համլ իտիմիշ օլտուղունտան, էյի մալիւմաթը պուլունան տէվարտէ իսէ, Պէրլինէ էօյլէ պիր խապէր վարիտ օլմատըզը պէյան օլունույօր։ Զաթը Շահանէ իմբէրաթօր Կիյոմա միւրաճաաթ իտուպ, Տուլչինօ լիմանընտա նիւմայիչի պահրի իճրասընին էօնիւնիւ ալմասընը իլթիմաս իթմիշ, վէ Ալէմանիա իմբէրաթօրու իսէ իթթիֆագը տուէլէ մէպնի պու թալէպէ մուվաֆֆագաթ իթմէմիշ տիր։ Շիմտիլիք Ալէմանիա տէվլէթի՝ տուէլը սաիրէ իլէ միւթթէֆիգէն վէյլի Ռիզա բաշանընն մէսէլէսինէ գարշը Պապը Ալիյէ թագտիմ օլունան բրօթէսթօյա իշթիրաք իթմիշ տիր։

Պուրբէչ 29 սեպտ.

Եունանիսթանա կիթմէք իւզրէ պու կիւն Կալացատան (Ռումանիա) 200ի միթեճավուզ Ռում կէօնիւլիւլէր եօլա չզգարլար։ Խայլը մըգտարտա սաիր կէօնիւլիւլէր Եունանիսթանա կիթմէք հազրըրըզընտա տըրլար։

Վիէննա, 29 սեպտ.

Գարատաղլըար հուտուտու կէչիպ Տուլչինօ իւզէրինէ եիրիւտիւքլէրի անտէ քէնտիլէրինէ տիչման նազարըյլա պագաճաղընը Ռիզա բաշա գաթիէն պէյան իթմիշ օլտուղունտան, վէ պաղը շարթլար գապուլ օլունմայընճա, Տուլչինօնընն թախլիյէ իտիլմիյէճէյինի Պապը Ալի իւլթիմաթում գըլըգը սօն նօթասընտա քէզա բէք գաթի սուրէթտէ իլան իթտիրինտէն, իչէրին հալի պիւթիւն պիւթիւն թէպէտտիւլ իթմիշ տիր։ Տէվլէթլէր հասըլ օլան չու եէնի հալէ կէօրէ պիր մէսէլէ գարարլաչտրմաղա մէճպուր օլույօրլար, վէ մէրքէզի էհէմմիյէթ՝ կրավատան եինէ գապինէթօլարա վէ Օթանպօլա նագլ օլունույօր։

Վիէննա, 30 սեպտ.

Տուլչինօ Նիմայիչինին պիլա միւտտէթ թէէխիր օլունտուղու թաստիգ օլունույօր, վէ պունա թէաճճիւպ լազըմ տէյիլ տիր։ Տէվլէթլէր քէնտի գարարլարընը չու իքի թախմին իւզէրինէ պինա իթմիչլէր իտի, եանի էվվէլա էօյլէ զանն օլունուր իտի քի, թիւրքլէր թալէպ օլանան չէյէ բիզա կէօսթէրմէմէքլէ պէրապէր, տուէլի մուազզամայա աչըգտան ա. չրղա մուգավէմէթ իթմէքլիկէ ճէսաւէթ իտէմէյէճէք տիրլէր, վէ սանիէն, մէմուլ օլունուր իտի քի. Գարատաղ բրէնսի հէր հալտէ վէ հէր միչքիտէ Էվրօբանընն իհսան իթտիյի չէյի քէնտի էվլիյէ ալապիլէճէք տիր, եէթէր քի տօնանմալար՝ Արնավուտլարա գարշը օլաճագ մուհարեպէտէ, գարատաղա տօլայընտան պիր մուավէնէթ իթսինլէր։ Ֆագաթ չիմտի պու իքի թախմինլէր տախի էսասսըզ չզգմըշ օլտուղունտան, պիր եէնի թէբրթիպ գարարլաչտրմագ լիւզում հիսս օլունմուշ տըր։

Վիէննա 1 հոկտ.

Զէթինեէտէն վարիտ օլան պիր թէլէկրաֆքընը խապէր վերտիյինէ կէօրէ, ադալի օն կիւնէ գատար մուամէլաթը հարպիյէ պաչլանըլմայաճաղը մուհագգագ օլտուղընտան, Սուլթանան օրտուկեահը ճիվարընտա պուլունան Գարատաղ ասքէրլէրինէ՝խանէլէրինէ ավտէթ իչիւն իզն վերիլմիշ տիր։

Բակուզա 1 հոկտ.

Արնավուտլար Տուլչինօնուն էթրաֆընտա օ տերէճէ քէսրէթլէ իճթիմա իտիյօրլար քի, օ չէհրին Գարատաղլըյար թարաֆընտան իսթիլասը էվվէլքինտէն զիատէ միւշքիլ օլույօր։ Ռիզա բաշա թօքա թութուլմագ մուխաթարասընտան սալիմ օլմագ իւզրէ ֆամիլեալարընը պիր էմին մահալէ նապլ իթմէլէրինի Տուլչինօ էհայիսինէ նասիհաթ իթտի իսէ տէ, պունլար ճէվապը ըէտտ վերիպ տէտիլէր քի, Գարատաղլըլարա թապի օլմագտան իսէ էօլ. Մէյի կէօզլէրինէ այմըշ տըրլար։ Զէթինեէ հիւքիւմէթի, չէհրի մէգքիւրտէ եէրլէշմիշ օլան Արնավուտ թիւճճարլարընա էմր իթտի քի, տիւքքանլարընը վէ մաղազալարընը գաբայըպ չէհրի թէրք իթսինլէր։ Պունուն իւզէրինէ թիւճճարանը մերգում, Օսմանը գօնսօլօսունուն վէսաթէթիյլէ զարար զիյան տավասընա գըյամ իթտիլէր։

—=—

Բօմատան Տեյլ ՆէՀ կաղէթասընա եազըլան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Տուլչինօ ալէյհինտէ իճրաի մուհարեպէ իտէճէք օլան Գարատաղ ասքէրի պէր վէճճի ալթի թագսիմ օլունուր։

Օսմանտան Պօղօ Բէթրօվիչին թահթը գօսմանտասընտա 6000 նէֆէր իլէ ալթը օլա թօքու պուլունմագտա, վէ պու գուվվէթ Անթիվարի (Զար) իլէ Շգօտրա կէօլիւ արասընտա Սուլթօրինանտա իգամէթ իթմէքտէ տիր։ Զէթա վատիսինտէ, Տուլչինօնընն Թուզիյէ նազրը օլան ճիհէթինտէ տէ 4000 նէֆէր վէ պիր խայլի թօք պուլունուպ, պունլար տա Բօտկօրիցա հէվալիսինտէ Ուրպիցանընն թահթը գօսմանտասընտա պուլունմագտա տըր։ Պու գօլուն ճիհէթը մէգքիւրտէ ճէմ օլմասընա սէպեպ՝ Շգօտրատա ժանտարմա միրալայը Հօտօ պէյին գօսմանտա իթտիկի Արնավուտ ասքէրինին պաղթեթէն հիւճումընը մէն իթմէքտէն իպարէթտիր։

Լլան սիլահ ալթընտա պուլունան Գարատաղ ասքէրի, հարպ հալինտէ պուլունան օրտու մէվճուտընընն նըսֆը տըր, վէ նըսֆը տիկէրի սիլահ ալթընա չաղրըլմամըշ տըր, գիրա բարա եօգ տըր։ Լաքին չաղրըլմայան պու նըսֆընն էֆիրատը տիկէրլէրինտէն կէրի գալմագ իսթէմէտիքլէրինտէն, Սուլթօրինան վէ Բօտկօրիցա օրտուկեահլարընտա տօլաշըպ տուրույօրլար։ հիւճում մուգուրընտա անլէր տախի ասքէրի միւնթազամէյէ մուավէնէթ իտէճէքլէր տիր։

—=—

Տրէբրբ նամ իթալիա կաղէթասը սեպտ. 28 թարիխի նիւսխէսինտէ, բրէնս Նիգօլանընն թահթը բիյասէթինտէ սեպտեմբերին 24իւնճի կիւնի Զէթինեէտէ ագտ օլունան մէճլիս հագգընտա մալիւմաթ վերիյօր։ Մէճլիսի մէգքիւրտէ Ամրաշ Սէյմուր, իթալիա բօլիթիգա մէմուրը Մ. Տուրանտօ, Ֆրանսա էլչիսի Մ. ու Մօնկագօ վէ պիր խայլը գարատաղը զէվաթ հազրը պուլունմուշլար տըր։ Լօրտ Սէյմուր՝ տէվլէթլէրին գարատաղ հագգընտա օլան թէվէճճիւհաթընը պէճեան իթմիշ, վէ Տուլչինօնընն իշղալը իչիւն իթթիհազ օլունտաճագ թէտապիրի զէճրիյէ խուսուսունտա բրէնս Նիգօլա իլէ ուլյումաղա հազրը օլտուղունու սէօյլէմիշ տիր։ Գարատաղ մէճլիսի այանընն բէհսի Պօղօ Բէթրօվիչ ահվալը բօլիթիգայէ վէ ասքէրիյէի արզ իտէրէք, Գարատաղ իլէ Օսմանը վէ Արնաուտ ասքէրինին մէվգիինի վէ հուսուլէ կէլէն միչքիլաթընը տէֆի էսպապընը պէեան էյլէմիշ տիր։

Մէգքիւր Տրէբրբ կաղէթասընընն իֆտաէսինտէ կէօրէ, գարար վերիմիշ տիր քի, Գարատաղլըլար՝ Սիւթօրինանընն Օսմանը վէ Արնաուտ մէվգիինի իւզէրինէ հիւճիւմ իթտիքլէրի էանատէ, միչքիրէք տօնանմա սեպտ. 27տէ Տուլչինօյա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իտէճէք վէ 28տէ իճրաի ամէլյաթա պաչլայաճագմըշ։

Ամրաշ Սէյմուր՝ ալտըղը մալիւմաթ վէ վերիլէն գարարլար հագգընտա բէք մէմնուն օլտուղու հալտէ, մէճլիստէն չզգմըշ տըր։ Տրէբրբ կաղէթասը՝ մէճլիսը մէգքիւրուն հիչ պիր մաղպաթասը գալէմէ ալընմամըշ օլտու.

ղունու պէհան իտիյօր։ Պու կա-
զմեա տիկեր պիր պէնտինտ տէ,
գարատաղ բրէնսինին արզուսու
իլզերինէ հիւճումուն թէքիր օ-
ղունտուղունու իլավէթէն տերճ
իտիյօր։ Բրէնսը միւշարիլէյՀ՝ մու-
վաֆֆագիյէթ վէ մուզաֆֆերիյէ-
թինէ էմին օլմագ իչիւն, մզգտարը
բեռֆի գուվվէթ թօբլամագ իւզ-
րէ պիր գաչ կիւն մէօհլէթ թա-
լեպ իթմիշ իսիշ։

—=—

Վիէննա 2 հոկտ.— Պապը Ալի
հոկտ. 3է գատար եէնիտէն պիր
մէօհլէթ վէրիլմէսինի թալեպ իթ-
միշ օլմաղա, Աւսթրիա, Ֆրան-
սա, Աէմանիա, Իթալիա, վէ ին-
կիլթերրա պու թալեպէ մուվա-
ֆագաթ իթմիշլեր տիր։ Ռուսիա-
նըն տախի պունա բազի օլաճաղը
մէմուլ սբը։

Պու մէօհլէթին Եիհայէթինէ
գատար Պապը Ալի՝ պիլիւմէ մէ-
սաիլի մուալլագայը հալ իտէճէք
սուրէթտէ եէնի պիր թէքլիֆ
պզ իտէճէք տիր։

(Թարիֆէ հաճէթ օլմատըղը
վէճհէլ, պու թէքլիֆ Պապը Ալի
թարաֆընտան սիւֆերայա վէրի-
լէն վէ սուրէթի տիւնքի կողէթա-
մըզտա տերճ օլունան սօն նոթա
սբը։)

—=—

Վիէննա 4 հոկտ.— Ցեվլէթլէր՝
ինկիլթերրանըն թէքլիֆի իւզ-
րինէ, նոյեմբեր այընտա Վիէննա
վէ եա Բարիզտէ իճթիմա իտէ-
ճէքլեր տիր։ Թիւրքիա տախի
մէճլիսի մէզքիւրէ տավէթ օլու-
նաճագ սբը, վէ Միւղիւրիս
պէյ զաթէն Մ. Կլատսթօնա խա-
պէր վէրմիշ տիր քի, զաթը հաղ-
րէթը Շէհրիյարի՝ Պօսնա վէ Հէր-
սէքին Աւսթրիա Մաճարիսթան
թարաֆընտան թախլիյէսինի իճ-
րա օլունաճագ միզաքէրաթա
էսաս իթթիխաղ իտէճէք տիր,
զիրա տէվլէթը միւշարիլէյհանը
մէզքիւր էեալէթլեր հաղգընտա
օյան մէմուրիյէթի խիթամ պուլ-
մուշ սբը։

—=—

Պաղտատտա մուգիմ ինկիլիզ
պաշ գօնսօլօսու Մաժօր Մայլս
պիր բաբօրթօսունտա խապէր վէ-
րիր քի, Ֆիդրիս նէհրի իւզէրին-
տէճան վէ մալ էմնիյէթինին մու-
հաֆազասը իչիւն իթթիխաղ օլու-
նան թէտապիր զայրը քեռֆի
տիրլեր։ Միւսիլիյէյհ պաշ գօնսօ-
լոս իլավէթէն տեր քի, նէհրի
մէզքիւր իւզերինտէ սէյրի սէֆա-
յինին էմնիյէթլէ իճրասընը թէէ-
մին իչիւն թէտապիրի լազմէնին
իթթիխաղ օլունմասը զրմընտա
Պաղտատ վալիսի նէզտինտէ ըսրար
իթմէքտէ տիր։

Իզմիր վիլայէթինտէ հայտուտ-
լուզըն մահկը իչիւն Միտհաթ բա-
շանըն իթտիրի թէքլիֆաթա ճա-
նիպի Պապը Ալիտէն հէնուզ ճէ-
վապ իթա օլունմամըշ սբը։

(Ռ-Ռէր.)

—=—

Թայմ կազէթասը, բօլիթիգա
պէնտլէրինտէն պիրիսինտէ, Արնա-
ուտլարըն մուգավէմէթէ հագգ-
ըրը օլմատըղընա տայիր չու ֆըգ-
ըյը եազըյօր, քի էլպէթթէ ին-
կիլիզ գապինէթինին էֆքեարը
տիմէք օլաճաղընտան, մալիւմաթ
օլմագ իւզրէ թէրճէմէ իտէրիզ։

«Արնավուտլուգ մէսէլէսի տէ
տահա սատէ տիր։ Արնավուտլըգ
տէնիլէն գըլթա Թիւրքիանըն պիր
գըսմը օլտուղունտան, էլպէթթէ
Թիւրքիանըն թալիրինէ իշթիրաք
իտէճէք տիր։ Պապը Ալի պիր մա-
հէլլ թէրք իթմէքլիկէ մուվաֆա-
գաթ իտէր իսէ, պու գարարա
քէնտիլէրինէ տօղունան Պապը
Ալինին թէպաալարը, իթաաթ-
տան պաշգա պիր շէյ եաբամազ-
լար։ Գանունէն իշթէ պու գա-
տարը քեռֆի օլուր։ Գալըր հըս-
սիյաթ ճիհէթինի թէտգիգ իթ-
մէք, եանի Արնավուտլարըն հըս-
սիյաթը միլլիյէլերինէ զատր օ-
լունմայյօր մու, օնու անլամագ։
Ֆագաթ էօյլէ պիր իթիրազ իթ-
մէզտէն էվվէլ, օ հըսսիյաթըն
մէվճուտ օլտուղունու իսպաթ
իթմէլի տիր։ Վէ պունու իսպաթ
իթմէք տէ միւմքին տէյիլ տիր։
Արնավուտլուգ պիր միլլէթ տէ-
յիլ տիր։ Անճագ պիր խսմի հա-
յիզ օլան պիր թագըմ դապիլէլէ-
րին մէճմուասը տըր։ Թիւրքիա
իչիւն ատալէթ իթմէլի տէեէրէք,
պիր շէյ անլաշըլմագիլեր։ Ֆագաթ
Արնավուտ միլլէթինէ ատալէթ
իթմէլի տէմէքտէ ասլա մանէա
եօգ սբը։ Չինքի պիր Արնավուտ
միլլէթի եօգ սբը։»

ԹԻՃՃԱՐԻՑԷ

Գրօնմըզը էրէրինէ Դ-ր Ալարօն

Սթամպօլ 26 սեպտմ. 1880

Թիւճճարիյէ ճէտվէլիմիզին ֆի-
եաթլարընտան անլաշըլմաճաղը
վէճհէլ, բէք աղ էմթաանըն ֆի-
եաթը ճիւզիճէ թէրագը իթմիշ
տիր։ Մէվճիմի հաղըրտա էվվէլ-
տէն զիեատէ ախզ ու իթանըն
խայլիտէն խայլի բէվճիը օլմասը
մէմուլ իքէն, ալէլ ումումի ահվալը
թիճարէթի էվվէլ նէ իտի իսէ եի-
նէ օ սբը։

Իտիալաթա այիտ օլան էմթաա
մեյանընտա չէքէրին ֆիյաթը պիր
աղ եիւքսէլմիշ վէ բէթրօլ կազա-
ըընըն ֆիյաթը տա խայլիճէ թէ-
րագգը իյլէմիշ տիր։ Շէքէր աղ
կէլտիրինտէն 208է գատար չըգ-
մըշ իսէ տէ, պու թէրագգը մու-
վագգաթ սբը, զիրա բիացամըզա
եէնի մալ բէք չօգ կէլէճէք տիր։
Կազլարընտա 55 ղչա եիւքսէլ-
մէսինէ սէպէպ չու սբը քի, էվ-
ըօքա բիացալարընտա թէրագգը
իթտիկի խապէր այընմըշ սբը, վէ
մալ կէլմէմէքտէ տիր։ պուրատա-
քի ֆիյաթլար էվրօքա ֆիյաթլարը
իլէ չիֆթ կիտիյօր, վէ կէլէճէք-
ազ մալ պուլունտուղը ճիհէթլէ,
ֆիեատլարըն տահա զիեատէ
եիւքսէլճէկկի մէմուլ սբը, զիրա
պու մալ իչիւն միւսաիտ օլան պիր
մէվսիմի եանի գըշա կիրմէք իւզ-
մէեիզ։

Գահվէյէր հէմ պուրատա վէ
հէմ էվրօքատա տուրկուն սբը,
էյի ճինալէրի 1040 իլէ 1100 արա-
սընտա սբը։ ալշաղ ճինալէրի 900
950 արասընտա պուլունույօր։

Բիրինճէր էվվէլքինտէն տահա
աղ թուտուլմագտա սբը։ Սբար-
մաչէթին քիլօկրամը՝ սանտըղըն
աղըրլըղընա կէօրէ, 5 $^{3}/_{4}$ 6 $^{3}/_{4}$ ղչա
գատար սբը։

Գալայլար 650տէ տիր։ Տիկէր
մալլար նէ ֆիեաթտա իտի իսէլեր,
եինէ օ ֆիեաթտա պուլունույօր-
լար։

Իսրաճաթ էմթաասընա կէլինճէ
հիչ պիր միւսաիտ թէպէտտիւլ
եօգ սբը։ Թիֆթիքլեր Լօնտրա-
տա 28 բէնի բատտէլերինտէ տուր-
կուն սբրլար։ պուրատա իչլեր
մահտուտ սբը։ Աֆիոն՝ պիր ազ
իսթէնիլմիշ իսէ տէ, իչպու բէվա-
ճընը զայպ իթմէեէ պաշլայօր, վէ
ֆիյաթլար տա պիր ազ տիւշկիւն
տիր։ Քիթրէլեր իւզերինէ 27—28
զրշտա ազ իշ օլույօր։ Ճէհրիյէր
էբէյիճէ եիւքսէլմիշ տիր, խու-
սուսիյլէ Գայսէրիյէ ճէհրիսի 7—7
$^{1}/_{2}$ զրշա գատար թէրագգի իթ-
միշ տիր։

Տիւն պուղտայ բիացասընտա
խայլիճէ ախզ ու իթա օլմաղա,
լիմանտա հաղըրտա պուլունան
պիլ ճիւմէ կէմի համուլէրի ա-
թիտէքի միւխթէլիֆ ֆիյաթլարա
միւպայեա օլունմուշ սբը։ Վար-
նանը 55–59 լիպրալըգ եումշագ
պուղտայը 22$^{1}/_{2}$—26$^{1}/_{2}$ ղչա, եինէ
մըգտարը մէզքիւր լիպրալըգ թու-
նա 23—27$^{1}/_{2}$ ղչա։ գօգ օրոզ (մըսըր
պուղտայը) եօգ սբը։ Արբա՝ ճինս
վէ գըյյէսինէ կէօրէ 12տէն 13$^{1}/_{4}$
ղչա գատար սարֆիյաթը մահալ-
լէյ իչիւն պիր աղ արանըմըշ
սբը։

Գըրմա ունլարը չուվալը 100տէն
106 ղչա։ գատար սբը։ լաքին Օ-
տէստատա ֆիյաթլարը թէրագ-
գի իթտիկի խապէր այընճա,
մահալը մէզքիւրտէն կէլէն մալ-
լար պիր աղ եիւքսէլմիշ տիր։

ՄԷՔԹԱԻՊ

Կ. Պոլիս 25 սեպտ. 1880

Մեծ. Խմբագիր Թերճիմանը Էֆենտ-
անկողմնակալ լրագրոյ.

Որչափ ալ զգուշանանք անձնա-
կան վէճերով զբաղելէ՝ երբեմն
պարագայներն կըհրատիրեն զմեզ,
յանուն մեր պատուոյն, պաշտ-
պանել մեր անձն այն նեռերուն
դէմ որք դէպ 'ի մեզ կ'ուղղվին
չողոքորթութեան, զրպարտու-
թեան և վատութեան կողմէ։

Քսանևհինգ տարիներէ 'ի վեր
շարունակ ամիրաներն և հարուստ-
ները խնկարկող Մասիս անուն բուր-
վառն Իճատիյէի թաղային վար-
ժարանին շինութեան ծախքը 2000
ոսկիի բարձրացուցեալով՝ այս գու-
մարին 400ը թաշճի պաշրէն,
200ը ուրիշներէն և 1400ը Ներ-
սէսեանի կողմէն վճարված ըլլայն
կը ծանուցաներ առանց յայտնե-
լու թէ Ներսէսեան ուսկից հա-
ւաքած էր այդ 1400 ոսկին։ Որով
հետև մի միայն վկայութիւն մ'էր
խայտառակին (1) ըրածը՝ մենք
ալ պատասխանեցինք չողոքորթին
(2) թէ՝ հարուստներու համար
Մասիսին տուած վկայութիւնն ա-
նընդունելի է և թէ իրրև սուտ
վկայութիւն միայն կրնայ ընդուն-
վիլ աւելցնելով միանգամայն որ
ինք Ներսէսեանէ չահեր ունենա-
լով կատարեալ լռութիւն կը վայ-
լէր իրեն։ Պնակալէզն (3) իւր
խայտառակութիւնն (տե՛ս թիւ 1)
պարտկելու համար մեր խօսքե-
րէն իւր անձնականութիւնը վի-
րաւորված ձեւացուցեալով հատ-
րակութեան առջև գնչներու յա-
տուկ և իւր դատարակութեան-
ը վայել լեզուով անամթաբար
կը հայհոյէ մեզի վոքրոգի, տմար-
դի և վատ բառերով։ Մեծարանը (4)
գիտէր թէ լրագիր մը միշտ իւր
ընթացքէն կառնէ իւր անունն հա-
սարակութեան մէջ, թէ՝ ինչպէս որ
քեռաղբա զ. ֆաֆրը (5) աղտոտանիներս
բերան կամ գանգատոտանիներս բերան այս
ինչ լրագիրն ըսած ժամանակը
այդ լրագրին խմբագրին անձնա-
կանութիւնը վիրաւորած չըլլար՝
մենք ալ վատին (6) թերթը չո-
ղոքորթութեան բերան անուա-
նելով՝ իւր անձնականութիւնը
խծբծած չէինք ըլլար։ ասոնք շատ
լաւ գիտէր վսեմափայլ Իւթիւ-
ճեան պէյն՝ բայց նոր խայտա-
ռակութենէ մը փրկվելու համար
զրպարտութեան կը դիմէ և կը
պռատայ թէ մենք Ներսէսեանի
գէմ «ՆՇՀՈՒԲԻՆ» կիրք ունինք ե-
զեր։ Վատերու վատն է Իւթիւ-
ճեան եթէ հրապարակաւ չյայտ-
նէ այն կարծեցեալ «ՆՇՀՈՒԲԻՆ»
կիրքը։ և եթէ չ'յայտնէ՝ ինչպէս
որ անհնար է յայտնեն, վատն զի
բնաւ կիրք ունեցած չենք այդ
անձին դէմ, յարմար անուն մ'ալ
մենք պիտի դնենք Մեծ. Իւթիւ-
ճեան էֆենտիին։ Անկարելի է մեզ
չզղջիլ այս անձէն որ մեր անշա-
հարութիւնն մոտէն ճանաչելով
հանդերձ անխղճաբար մոռնալ
կուզէ զմեզ։ Այս անձն էր որ քա-
նի մը տարիներ առաջ սիրահա-
րական խնդրոյ մը համար մեր
գրասենեակն եկաւ և . . . եանէն
ստակ վերցնելու ժամանակն է
ըսաւ, և մենք մերժեցինք իւր
առաջարկութիւնն որ մեր խղճին
հակառակ էր։ Իւթիւճեան մեկ-
նեցաւ մեր գրասենեակէն ըսելով
այս խօսքը, զոր այնպէս կը յի-
շենք որպէս թէ այսօր լսած ըլ-
լայինք։ «Ա. յս ընթացքով թերթդ
չես կրնար շարունակել։»

Մեծ. Իւթիւճեանն էր որ խա-
չատուր կաթողիկոսին և Պօղոս
վարդապետին խնդիրներուն մէջ
մեզմէ բաժնուեցաւ «ՆՇՀՈՒԲԻՆ»
նկատումներով և պաշտպանել ը-
կըսաւ ինչ որ կը հարուածէր յա-
ռաջուց։ Մեծ. Իւթիւճեանն էր
որ խորէն եպիսկոպոս Գալֆաեա-
նի Ռումանիա երթալէն օր մը ա-
ռաջ կամուրջի վրայ տեսաւ զմեզ
և մեր օձիքէն քաշելով ուզեց տա-
նիլ խորէն Սրբազանի որ Մասիսի
միջոցաւ մեզի հետ տեսակցիլ կը
փափաքի ասկր։ բաժնուեցանք
Իւթիւճեանէ որ Գօմիսիոն խան
սենեակ մը վազեր էր զմեզ գրա-
նելու և համոզելու համար։ Ար-
գոյ հասարակութիւնը գիտէ թէ
այս խնկման թերթը ինչպէս նա-
մակներ հրատարակեց լուսինեա-
նութեան համար, և ինչպէս ապ-
տակվեցաւ Արևելեան Մամուլէն։
Մեր նամակն նոյնութեամբ չհրա-
տարակելէն ետքը կը յանդգնի ը-
սել թէ մեր հաւանութեամբը քա-
նի մը թշնամական բառ վերու-
ցած է։ Անկարելի է որ այդպիսի
հաւանութիւն մը տուած ըլլանք
վասն զի թշնամական բառ գոր-
ծածած չէինք։ թշնամական բառն
Մասիս ինք աւելցուցած է Խբբ-
բին վրայ Դեռոդոտ- բառը դնելով։
Ահա այս թերթն որ շահասիրու-
թեան կողմնացոյց մ'է և միշտ կը
դառնայ հոն ուր ոսկի կայ՝ մեր
անշահասիրութիւնն փորձած իսկ
ըլլալով՝ խիղճ, արդարութիւն և
մարդկութիւն ոտնակոխ կընէ և
երկու փշրանք հացի համար չխրդ-
ճար մեր վրայ մուր քսելու։ Երբ
Մասիսի ընկալագիրն տեղ մը ներ-
կայացուի, առած դարձած է ըսել
թէ՝ Մասիսի գանձանակն եկաւ,
և այսպէս ապրող թերթի մը խմբ-
խագիրն դեռ Խբբ-ին անձ մը
ունի եղեր։ Ամեն տեղ կանոն է
այսպէս չողոքորթութեամբ, զրը-
արտութեամբ և վատութեամբ
ապրելով ուրիշներուն վրայ մուր
քսողներուն երեսը թքնել և անց-
նիլ։ իսկ մենք չենք ըներ, վասն
զի մեզմէ առաջ շատերն այդ
պաշտօնը կատարած են Մասիսին
երեսին վրայ։

Խնդրելով . . . Ցեր, որ սոյն
պատասխանս ձեր անաչառ թեր-
թին մէջ հրատարակէք՝ կը խոս-
խոստանամ յիշեալ վարժարանին
շինութեան հաշիւներն, ինչպէս
նաև կայսերական շինութիւնե-
րու մէջ աշխատող գործաւորներէ
և ուրիշներէ հաւաքված ստակին
գումարն հրատարակել։

Ե. Ե. Պարոնեան

(1) Պ. Ստեփան Ոսկանեան այս ա-
նունը դրած էր Իւթիւճեանի ներ-
քին համոզմամբ։

(2) Հանգուցեալ Պ. Սրվանեան,
Մեղուի խմբագիր, այսպէս կանուա-
նէր Իւթիւճեանն և այս մասին զօ-
րաւոր փաստեր ունէր։

(3) Իւթիւճեանն այսպէս կանուանէ
Պ. Միսաքեան երկարամեայ փորձա-
ռութեամբ։

(4) Պ. Փանոսեան այս անունը ը-
նրած Իւթիւճեանի։

(5) Թէրճիմանը Էֆենտիս այս պատուա-
նունը տուած է Իւթիւճեանի։

(6) Հանգուցեալ Օգսէն Խոճասար-
եանն այս տիտղոսը տուած է Իւ-
թիւճեանի։

ԳԸԹԼԸԳ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՍՈՎԵԼՈՑ
ԽՆԱՄ. ԿԵԴՐ. ՑԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Ա- Հայոսդանի պանդուխտ եղբարս

Ի սուրբ մեր հայրենիք, ուր
մերթ մարդն ծնաւ, տարի մի է,
տղայք, որ անգ մարդն կը մեռնի։
Հայրենեաց օդն մաքուր, հողն
պարարտ։ մարդն աշխատող կը ճա-
նաչվի՝ այլ կը մեռնի։ հայրեն-
եաց ջուրն կենդանի, արևն կեանք,
մարդն խոհուն կը հաւատամք՝
այլ կը մեռնի։ դուք եղբարք,
քան զմեզ լաւ գիտէք թէ ինչու
կը մեռնի։ սով մի կայ, ամենայնի
սով՝ յորում մարդն թէև հրեշտակ
լիներ՝ կը մեռնի։

Մեք քան զձեզ հին պան-
դուխտք, այս սովու դէմ զինե-
ցանք, եղբարք։ Ասացին, ցամա-
քեցաւ հայրենեաց հող, բիւրա-
ւորաց արդարաց ճակտուն քըր-
տամբ զայն ոռոգեցինք։ ասացին
չունի հայրենիք սերմն, քան և
երեք հազար ոսկի ողորմութեան
ի վերայ դաշտաց սորա ցանեցինք։
երբ կագահէին հող և արև, յա-
ռատութենէ սրտի մարդոյ նուի-

ԹԻՃՃԱՐԻՑԷ

ԻՏԽԱԼԱԹ

ԷՄՎԱԼ	ՄԸԳՏԱՐ	ՑԻՑԱԹ	Լ. Օ.
ՁԼԽԱՑԻՐ			
Գ-ղ-ոյ սէրթ, Ազօֆ	քիլէ	27–30	100
Լիպրա 57|60			
» սէրթ Ռումէլի	»	24–26.50	»
Լիպրա 56|58			
» Եըմըշագ Թունա	»	23.50–27	»
Լիպրա 56|59			
» » Ռումէլի	»	22.50–28	»
Լիպրա 55|60			
Մըսըր գ-ղ-ոյ	»		»
» » Թունա	»	14–15	»
» » Բօթի, Օրտու	»	14–15	»
» » Ռումէլի	»	14.50	»
Աբէ- Թունա	»	13–13.50	»
» Ռումէլի	»	12.50–13	»
Ե-ալ-ֆ	»	10.50–11	»
Զ-վ-ր	»	18–	»
—			
ՏԱԳԻԴ			
Եէրլի ա-ն-ա	չուվալը	100–115	»
Օտ-ա ա-ն-ա 1 ինճի ճինս	»	142–	»
» » 2 ինճի ճինս	»	135–	»
» » 3 վէ 4 ինճի ճինս	»	115–128	»
Գալա 1 ինճի ճինս	»	125–	»
» 2 վէ 3 ինճի ճինս	»	105–115	»
—			
ՕԳԴԱ ՄԱԼԸ			
Գ-ուվի Ըիօ 1 ինճի ճինս	100 օգդասը	1050–1100	»
» 2 ինճի ճինս	»	950–1000	»
» 3 ինճի ճինս	»	850–900	»
Շեէ+ը Հօլանտա վէ Թրիէսթէ	գանթարը	208–214	103
« Ֆրանսըզ քէլէ, 5 քիլօկ.	»	255–	100
« » քէլէ 3 վէ 2.50	»	260–	»

ԹԻՃՃԱՐԻՑԷ

ԷՄՎԱԼ	ՄԸԳՏԱՐ	ՑԻՑԱԹ	Լ. Օ.
Պէդէր	օգդասը	7.50–	104
Զէյթ Պէնկալա	»	120–150	100
» Մատրաս	»	65–70	»
Բէնբօլ Ամէրիգա	սանտրգ	55-	»
Մօ՛ Սբարմաչէթ 8–9 քիլօկր.	»	48–58	»
» » 11–11.70 »	»	88–95	»
Քօլ- Ինկիլիզ	2 սանտրգ	180–185	»
Զայ Գօնկօ	օգդա	18–	105
» Փէգօ	»	40–105	»
Բէրէնճ ճէնօվա	չուվալ	42–43.50ֆ.	»
» Ինկիլիզ	»	154–158	100
Իսքէրբօ	20–21 օգ.	100	»
Բօ՛ Ինկիլիզ	8–9 կալ.	100	»
» Թրիէսթէ	16– »	100	»
Սայ Եուղ Սիպէրիա	օգդա	11.25-	105
Զէրվէշ Եուղ	»	7–8	»
Գ-այբ-ոյ Եուղ Մօսգօֆ	»	7–	»
Խ-վի-ր սիյահ	»	35–45	120
ՄԱՏԷՆ			
Պ-ուբբ Ինկիլիզ	օգդա	12.50–13	100
Զինքօ	100 օգդասը	88–90 ֆր.	
Գալայ	գանթար	650–655	»
Գ-ուբլ-ա	օգդա	3–3.25	100
Թինէ+ի	2 սանտրգ	205–	100
Գ-ուբիցա	50 քիլօկր.	68–74	»
Ճամ	սանտրգ	16–16.50ֆ.	
Զէյթ+ Թրիէսթէ 0—00	»	137–140	»
Տեմիր չըպուգ	գանթար	47–48	»
» եարմա	»	49–50	100
» Մօսգօֆ լամասը	»	82–	»
» մըխլըգ	»	93–94	»
» սաչ 2—14է դատար	»	68–70	»
» չէնպէր	«	68–70	»
» համուր սաչը եուվարլագ	«	100–112	»
» թէլ եուվարլագ $^{1}/_{2}$—$^{3}/_{16}$	«	70–85	»

ԻՄՐԱՃԱԹ

ԷՄՎԱԼ	ՄԸԳՏԱՐ	ՑԻՑԱԹ	Օ. Լ.
Բ-մպ-ոբ Մըսըր	օգդասը	5–5.25	100
» Անատօլու	»	7.50–8	»
Ե-ֆ-ոզ Գասապ պայը	»	8–8.50	»
» Անատօլու եըգանըշ	»	6.50–7	»
Թէֆթէ+ Անատօլու	»	29–31	»
» Վան	»	21–22	»
Իբէ, Ամէմ վէ Խօրասան	»	– ֆր.	»
Գ-օշ Պրուսա վէ սայիրէ	»	40–50	»
Տերի քէչի	8–12 բարչա	100–	105
Պ-լ-ծ-ա Անատօլու	օգդա	16–17	105
Ճեհրի Գայսէրի, Էնգարէ	»	7–8	100
Քէնէվիր Անատօլու	»	3.50–4	»
» Թօխումու	»	1.50–2	»
Աֆիոն	»	335–350	»
» Զիքինթի	»	150–180	»
Քէրեն Ռօխ-ա-մա	քիլէ	27–28	»
Ս-ա-մ	օգդա	3–3.25	»
Անէ-ն Սագըզ վէ Զէյմէ	»	6–	»
» Անատօլու	»	4–4.50	»
Քէֆէն	»	3.50–4	»
Ֆ-ա-ա-լա Թունա	100 օգդասը	110–125	»
» Թրապուզօն	» »	100–120	105
Զէյրէն Եուղ Միտիլլի, Այվալը	օգդասը	5.75–6	»
» » կէմլէյիկ	»	5.75–	»
» » Եունան	»	6.50–6–75	»
Սապ-ոն Գանտիա	»	5–	»
» Բէթիմօ	»	4.75–	»
» Միտիլլի	»	3.50–4	»
Պ-ա-ֆ էլէ	»	10.50–11.50	100
Ֆըն-ոբէ Թրապուզօն	գանթար	130–132	«
Ճէվիզ Անատօլու	օգդա	–	«
Ինճէր Իզմիր	գանթար	80–	«
Գ-ուբ- Եուղան	»	120–	«
Բէյնէր Եուղ Թունա	օգդա	6–6.75	107
» » Օտէսա	»	–	«
Զէյրէն Թրիլէա	»	2–2.50	«

բեցինք. ի սաստել հողմոց և սառնամանեաց, ղդրունս հազար տանց պանդխտութեան տապալեալ ի վառարան եղբայրական սիրոյ վառելով, զհայրենիս ջեռուցինք։

Այլ կը տեսէ, եղբարք, սոմն և դեռ պիտի տեսէ, զի Աստուած օրէնքներ ունի, չարն ու բարին օրէնքներ ունին, դեռ սոմն պիտի տեսէ։ Ցէր զառաքինութիւնս Հայոց կրթել կը կամի, դեռ սոմն պիտի տեսէ, Ցէր՝ Հայու միրասէր և մարդասէր եղբայրասէր ոգին՝ ի պատիւ իւր բարձրացուցանել կը խորհի, դեռ սոմն պիտի տեսէ. ողորմեցեք ապա եղբարք թող սերբն ալ տեսէ, թշուառութիւն, ցեռուն հրամանաւ՝ երբ դեռ պիտի տեսէ։

Այն դաշտեր՝ ուր ձեր նուիրած ցորեանն պիտի պառկի, սերմացորեանն պիտի պառկի, սերմանողիդ ոսն են համբուրած, զձեզ կը ճանաչեն այն գերանք՝ որ զհայ ձեր պիտի ճաչակեն, մերթ զհամբոյր ձեր ճաչակած են, ձեր ոգւոց համն կը ճանաչեն. եղն ու գուլոց համն կը ճանաչեն. եղն ու գուլոց համն կը ճանաչեն։ Ցե